

Bu görüşmeler sırasında, savunma sorunlarımız üzerinde büyük bir dikkat ve titizlikle durulmuş, vukufu eleştiriler yapılmış, savunma politikamızın yürütülmesi yolunda olumlu temenni ve tavsiyelerde bulunulmuş, Silâhlı Kuvvetlerimizin hizmetleri takdir ve teşvik olunmuştur.

Bütçe tasarımız üzerindeki bu değerli tasarruflarından ötürü komisyon çalışmalarına katılan Sayın parlamenter arkadaşlarıma Yüce huzurunuzda teşekkürümü arz etmek isterim.

Değerli senatör arkadaşlarım;

1973 malî yılı Bütçe tekliflerimiz üzerinde, biraz önce grupları adına kişisel olarak yapılan konuşmaları eleştirileri ve ileri sürülen görüş ve temennileri dikkatle takibetmiş ve dinlemiş bulunuyorum.

İlk önce, Silâhlı Kuvvetlerimiz hakkında izhar buyurulan teşvik edici, takdîrkâr beyanlardan dolayı şükranlarımı sunarım.

Görüşmeler sırasında yapılan eleştirilere, genel mahiyette yapacağım beyanlarla cevap arz etmiş olacağımı ümid ediyorum. Bu beyanlarım arasında cevabı bulunmayan tenkid ve temennileri de ayrıca cevaplamaya çalışacağım. Hatip arkadaşlarıma, yapmış oldukları olumlu konuşmalarından ötürü teşekkürümü ifade ediyorum. Bu olumlu konuşmalar, bütçenin uygulanmasında, gelecek yıl bütçesinin yapılmasına yol göstermiş bulunmaktadır.

Değerli senatörler;

1973 malî yılı Bütçe teklifimiz hakkındaki genel mâruzatımı, müsaade buyurulursa, şu sıraya göre yapmayı yararlı görmekteyim.

— Savunma sorunları yönünden dünyanın bugünkü durumu;

— Savunma politikamız,

— Savunma hizmetlerimizin kaynakları (Millî ve dış kaynaklar olarak.);

— Yurt savunması uğruna şimdiye kadar harcadığımız ve bundan böyle harcayacağımız çabalar;

— Silâhlı Kuvvetlerimizin yeniden teşkilâtlandırılması, silâh, araç ve gereçlerinin modernleştirilmesi;

— Silâhlı Kuvvetlerimizle ilgili kanunlar üzerindeki çalışmalarımız.

Değerli senatörler;

Bu sıraya göre mâruzatta bulunmadan önce bir hususa değinmek istiyorum. 1972 malî yı-

lı Bütçemizin Yüksek Kurulunuzca görüşülmesi sırasında yapılan eleştiriler ve ileri sürülen temenniler 1973 yılı Bütçemizin hazırlanmasında bize ışık tutmuş ve huzurunuzdaki bütçe de bunların dikkate alınmasına, olanaklar yeterince, çaba harcanmıştır.

Sayın senatörler, hepimizce bilindiği gibi İkinci Cihan Savaşını izleyen yıllarda, dünyada Doğu Bloku - Batı bloku şeklinde iki büyük kutup meydana gelmiştir. Son yıllarda Çin Halk Cumhuriyeti de Üçüncü bir kutup olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ayrıca Batı Avrupa'nın da, modern endüstrisi, gelişmiş ekonomisi, ileri teknolojisi, nüfus potansiyeli ve askerî gücü ile, önemli dördüncü bir kuvvet merkezi olarak ortaya çıkması pek uzak olmayan bir ihtimal olarak, her gün biraz daha belirmektedir. Diğer dünya devletleri de, şu veya bu şekilde, bu bloklarla ilişkili halde görülmektedir. Günümüzde, dünya sorunları geniş ölçüde, Doğu ve Batı bloklarının etkisi altındadır. Dünyanın savunma meseleleri de söz konusu blokların izledikleri politika ile yakından ilgili bulunmaktadır.

Değerli senatör arkadaşlarım, bizim de üyesi bulunduğumuz NATO Paktı devletleriyle Sovyet Rusya'nın ve peyklerinin vücuda getirdikleri Varşova Paktı Devletleri arasında, yirmi yılı aşkın bir zamandan beri süregelen ilişkiler, birçok aşamalardan geçtikten sonra, son yıllarda bir yumuşama (Detant) eğilimi göstermeye başlamıştır. Bu yumuşama eğilimi, son zamanlarda, daha da ileriye giderek birinden diğerine geçilen birtakım müzakereler iklimine yol açmış bulunmaktadır.

1972 Kasım ayının son haftasında Helsinki'de bizim de katıldığımız 34 ülkenin temsilcileri arasında başlayan ve kısa bir aradan sonra 15 Ocak 1973'ten beri devam eden «Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı» hazırlık görüşmeleri toplantısıyla, Doğu - Batı bloku devletleri arasındaki ilişkiler yeni bir döneme girmiş gibi görünüyor. Bu eğilim ve gelişmeler karşısında NATO devletleri, dikkatli ve dengeli bir Detant politikası izlemektedirler. Böyle bir politikanın bir çeşit aşaması olarak, NATO devletleriyle, Varşova Paktı devletleri arasında, her iki paktın merkez (Orta Avrupa) cephesinde «Karşılıklı ve Dengeli Kuvvet İndirimi»